

PERGALĖ

Nr. 71 (1801).

Zarasai, antradienis, 1959 m. birželio mėn. 16 d.

kaina 15 kap.

Lankos laukia šienpiovių

Puškino vardo žemės ūkio laukus. Tai ne taip jau artelės laukininkai jau išva- smulkmeniškas klausimas, rė pirmuosius pradalgius kaip atrodo kai kuriems dobilų laukuose. Nuo 30 ha brigadininkams, agrono- ploto nušienautų dobilų bus mams. Stai kad ir tos pa- puikus vitamininis šienas. čios Stalino vardo artelės Kolūkiečiai pasiūlo ir antroje bei trečioje kom- antrajam šienapiovių etapui — pievų bei likusių augiamėčių žolių šienavi- mu. Apie tai pasakoja iš- spausdintas šiamie laikraščio numeryje reportažas. Tačiau ne visos rajono arte- lės pasirengusios išeiti į lankas.

Stalino vardo kolūkis plūtė prieitų sklandžiai, ankstyvesniais metais neat- silikdavo nuo savo kaimy- — Puškino vardo arte- lės kolūkiečių, tačiau da- bar čia plieno dalgiai dar neispustyti. Prie kolūkio džiovinti šieną lietingomis kalvės stovi reikalingos remonto 2 arklinės šienapio- vės ir viena javų kertamoji. Kalvis Jonas Paprockas jas remonto, bet nėra reikalingų remontui atsarginių dalių. Pirmos kompleksinės brigados brīgadi- ninkui Stasiui Paprockui dėl to galva neskauda: „Yra kolūkyje mechanikas, atsakingas už techniką, te- gū jis ir rūpinasi mašinų remontu“. Mechanikas Juozas Zavackas teisinasi tuo, kad negalima atsarginių dalių išsigerti, nėra lėšų. Ginčai ginčais, o toliau jų rei- kalas nejuda.

Dauguma kolūkio vadovų skundžiasi, kad tiekimo skyrius prie Zarasų MMS blogai aprūpina atsarginėmis dalimis. Tiesa, kai kurių dalių čia nėra, bet reikalingiausios guli sandėliuose, o kolūkiai delsia jas atsiimti. Stai „Lenino atmimimo“ kolūkis tik birželio 6 dieną padavė paraišką atsarginėms dalims, reikalingoms šienapiovėms, javų kertamosioms remontuoti. O juk ne laikas šunis lakinti, kai reikia eiti medžioti. Laukininkystės brigadų bri- gadininkams, agronomams, kolūkijų mechanikams reikia kruopščiai patikrinti java- pioves, arklinius grēblius, šienapioves, reikaligas remonto mašinas nedelsiant, išsigalus atsarginių dalių, atremontuoti.

Sutvarkytas turi būti ir smulkus inventorius — kolūkiai, rankiniai dalgiai, grēbliai, reikia apsirūpinti ga-

MŪSU RAJONE

Pirmieji hektarai

Praeitą šeštadienį „Už taiką“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai pradėjo šienapiūtę. Piaunamai dobilai vitamininiams šienui. I ir III brigadų šienapiovių vairuotojai Nikitinės, Kurakinės, Vaikūnės ir Kvetkauskas per pirmąją dieną nušienavo 6 hektarus dobilų.

Dobilai džiovinami žaig- niuose. (Telefonu). G. BORISOVAS

I brigados brigadininkas

Purena tarpueilius

Birželio 12 dieną mūsų kolūkio I brigados kuku- rūzų augintojai pradėjo kuku- rūzų tarpueilių purenių. Grandininkas Semionas Babachinas ir kolūkietis Edvardas Stankevičius per dieną supurena tarpueilius 4 hektaru plothe. Užsilikusios piktžolės po to bus sunaikinamos apipurškiant pasėlius

chemikalais, kukurūzai bus papildomai patrešti salietra.

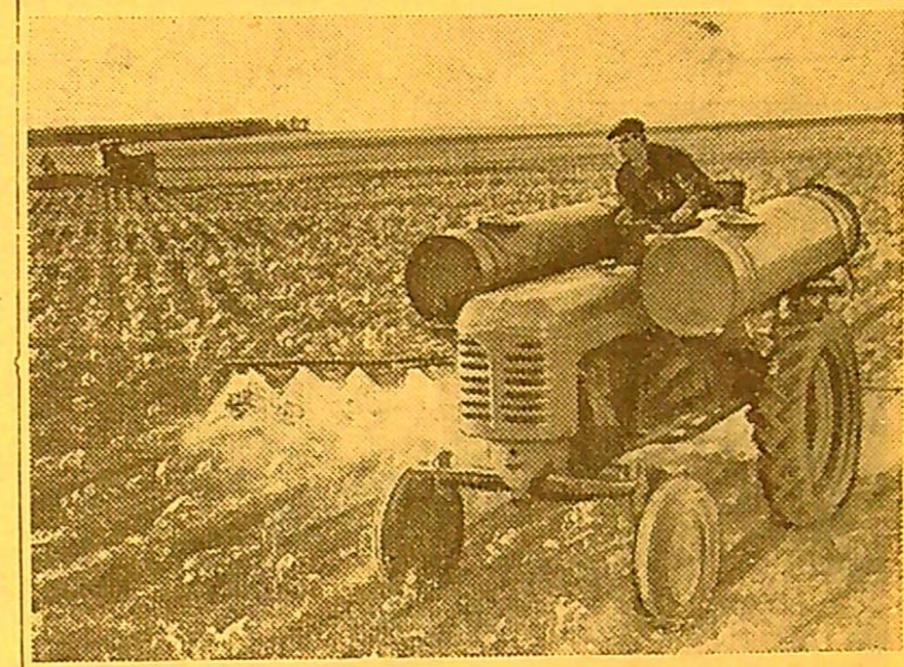
F. GRIGORJEVAS
M. Melnikaitės vardo kolūkio agronomas

CERNOVICKO SRITIS. Pirmaisiais septynmečio metais Novoseličko rajono Zdanovo vardo artelės kolūkiečiai padidino kukurūzų plotus iki 457 hektarų, kas 157 hektarais daugiau negu 1958 metais.

Kolūkio mechanizatoriai pradėjo antrą kartą purenti tarpueilius. Kartu kovoja su piktžolėmis chemikalų pa- galba.

Nuo traukoje: kukurūzų pasėlių purškimas herbicido skiediniu Zdanovo vardo kolūkyje.

V. Karlovo nuotr. (TASS).

Išeinant į lankas

Mūsų brigadai šiemet teks nušienauti apie 70 hektarų plevų ir 48 hektarų augiamėčių žolių. Šienapiovių brigada pasiūlo neblobagai. Atremontuotos dvi šienapiovės, du arkliniai grēbliai, apsirūpinta pakankamu kiekiniu rankinių dalglių bei grēblių. Kolūkiečiai Valtkūnas, Latvelis bei kiti pagamino 1000 žaiginių,

kolūkietės O. Raukėnaitė, O. Latvelienė ir kitos juos nuskuto.

Šiominis dienomis išeisime į lankas. Šienapiovių vairuotojai J. Gudelis ir P. Vailaitis pasiryžę nušienauti dobilus per savaitę laiko.

C. MAZEIKAI
J. Zemaitės vardo kolūkio kolūkietis

naujama traktorine šienapiove, vitamininiams šienui nušienausime 10 ha dobilų. Antroje brigadoje vitami- niniam šienui skirti dvigubai didesni plotai. Sis 30 ha plotas skiriamas sėklai. Be to, sėklai palikome 10 ha vienažolių dobilų. Vitamininį šieną svarbu gerai išžiovinti. Nors dabar ir sausa, bet džiovinamas ant žemės vitamininis šienas netenka dalies maistinguo. Todėl jis, vos suvytus žolei, sukrausime į žaiginius. Juos jau paruošem, — ir agronomas parodo į atvežtus į lauką naujus stoginius žaiginius.

— Po savaitės šienausime ir likusius plotus, — teisia pasakojimą agronomas.

— Šienapiovių atlikime vien tik mašinomis. Arkliniu šienapiovių kiekvienoje brigadoje yra po dvi-tris, ir dar vieną traktorinę nesenai išsigome. Atsarginių dalių joms turime.

Kolūkiečiai šioje artelėje gerai pasiruošė šienapiovių. Prie kolūkio kalvės stovi kalvio Grigorjevo atremontuotas piaunamosios mašinos, arkliniai grēbliai. Palaurostos koros, rankiniai grēbliai. Tik daržinių čia pašarų saugojimui neužtenka. Jie bus sukrauti prie fermų į kūgius.

— Šienapiovių neužtešime, — užtikrina atsišveikinamas agronomas. — Nesigiriame, tačiau pasistengsime, kad mes šienapiovių užbaigtume pirmieji.

V. Raubiška
Puškino vardo kolūkis.

Vystoma Lietuvos vaisių konservų pramonė

Didelės perspektyvos atsiveria respublikos vaisių konservų pramonei ši septynmetį. Vien šiemet Lietuvos maisto pramonės įmonės pagamins 30 milijonų stiklainių įvairių daržovių, vaisių ir uogų konservų. Toliau šių maisto produktų gamyba kasmet didės ne mažiau kaip po pusę septinto procento.

Daug kas bus pakeista ir pagerinta Vilniaus konservų gamykloje. Rekonstruavus įmonę, čia įrengtas naujas cechas, kuris gaminis 8 milijonus stiklainių daržovių konservų. Visas daržovių perdibrimo ir konservų išfasavimo procesas čia bus mechanizuotas. Iki ateinančio vaisių perdibrimo sezono pradės veikti daržovių džiovinimo ir konservų įmonė Tauragėje.

Konservų įmonėse greita naujų, našesnių įrengimų įvedimo įdiegiamas naujausia technologija. Todėl ne tik gerėja produkcijos kokybė, bet ir pradedami gaminti kai kurie nauji dirbiniai. Telšių gamykloje projektuojamas marmelado cechas, kuriame bus gaminamas figūrinis ir sluoksninis obuolinis marmeladas. Panėvėžyje ruošiamasi gaminti homogenizuotas vaisių sultis.

(ELTA).

JAU DALGELIAI IŠPUSTYT...

(Reportažas)

*

Aukštai virš kalvotų laukų pakibusi saulė dosniai žeria spindulius į kartkartėmis subangujančius lengvame vėjyje dobilus. Neišleidamas iš rankų vairo, traktorininkas Jermolajus Sokołovas marškiniai rankove nubraukia nuo kaktos sūrius prakaito lašus. Karšta, lyg prikūrentoje pirtyje. Tiktai „Bieloruso“ kaitra nevargi na. Kur jis praeiga savo dideliais, rantytomis padangomis apautais ratais, iš po piaunamosios, prikabintos užpakalyje, lyg milžino klojimus, tačiau kur kraus šieną „Aušros“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai? Gal dengtose daržinėse? Dar nevėlu, panaudojant visas priemones, kiekvienoje brigadoje atremontuoti po 2–3 daržines, pasigaminti keliausdešimt komplektų žaiginių.

Brigadininkai, kolūkijų žemės ūkio specialistai laukia, kol paaugs dobilai, liucerna, žolė pievose. Tik tuomet jie ruošiasi išeiti į lankas. Tai žalingas delsimas. Daugiametės žolės pražydo, tai reiškia, kad jos jau medėja ir daug laukti nėra ko. Kiekvienas brigadininkas privalo pravesti brigados narių susirinkimą, aptarti su jais šienavimo darbų planą, paskirstyti darbo jėgą atskiruose šienapiovių baruose. Kolūkiečiai už gera darbą ruošiant pašarų patartina mo- kėti papildomą atlyginimą.

Ne vien šioje, pirmoje laukininkystės brigadoje šienapioviai išėjo į dobilų laukus. Vienas paskui kitą arklių trejetai tempia dvi Aleksiejevą, kur dabar šie-

Melžėjos Ramanauskaitės pavyzdžiu JOS SPRENDIMAS TEISINGAS

Kada Zosė nubudo, buvo dar anksti. Sieninis laikrodis išmušė vos pusę penkių. Skubiai apsirengusi ji išėjo į lauką. Aplinkui buvo ramu, tik retkarčiais tylą sudrumsdavo kolūkio karvių kaimenės garsai. Basomis kojomis braukdama šaltą rytmečio rasą, Zosė patraukė ten, iš kur skrido karvių maurojimas. Eidama grožėjosi po gaivios birželio nakties pabundančia gamta, žydičiais pakelėse ūermukšniais, kurie lengvo vėjelio pajudinti sidabrinius rasos lašelius bérė į išdžiuvusią žemę. Kažkur pabalės krūmuose sučiulbo paukštelių, o rytmečio aušra nušvietė iš miego bundančias apylinkes.

Zosė užkėpė į kalnelį, kuriame ganėsi karvės. Jos draugės — melžėjos Viktorijos Mažeikaitės dar nebuvo.

„Luktersiu truputį“, — ntarė Zosė ir prisėdo ant eilėmis suguldytų bidonų. Ilgai laukti neteko. Iš užkrumų, kibiru nešina, pasirodė Viktorija.

— Ankstyvas tu paukštėlis, Zose, — pastebėjo ji šypsodamas.

— Tai kad ir tau nesimiega, — vikriai pakilo Juškėnaitė.

Draugės imasi darbo. Zosė stropiai išmasažuoja karvės tešmenį ir greit balto pieno čiurkšlės pradeda dūzgenti į milžinę. Nepraėjėnė dvi valandas, o Zosė jau

baigė melžti paskutinę karvę.

Vežimas su pieno bidonais neužilgo nudardėjo į Mukulių pieno priėmimo punktą. 130 litrų pieno ši ryta Zosė primelė iš 13 savo karvių. Po 10 litrų vidutiniškai davė kiekviena iš jų. Tai jau neblogai. Tačiau Zosė nepatenkinta. Ji atidžiai apžiūri ganyklą, duoda patarimus kerdžiu, kur geriau ganyti karves.

Netrukus ji jau žingsniau namų link, palikdama sodrią žolę glemžiančias karves. Zofija Juškėnaitė į kolūkio karvių fermą dirbtį atėjo vos prieš dvejus metus. Sunkus buvo pirmieji pradedančiosios melžėjos žingsniai. Nejpratusių prie melžimo, jai tirpdavo rankas, nevisada ji sugebėdavo pilnai išmelžti karves. Laibai stokojo teorinių žinių bei praktinių iğdžių. Bet ji nenusiminė ir po kiekvienos nesékmės dar uoliai imdavosi darbo. Nepaliko Zosės be dėmesio senos, labiau prityrusios melžėjos. Joms padedant, Zosė mokėsi tei-

singai melžti bei prižiūrėti karves, kaupė darbo patyrimą. Kolūkio vadovai matė joje stropią, atsidėjusią tam darbui gyvulių augintoją.

— Ji neapvils valdybos pasitikėjimo, — kalbėjo kolūkio pirminkas dr. Vozgelevičius. Ir jis neapsiriko. Zosė greit kopė į priešakinį melžėjų gretas.

Siuo metu ji yra geriausia „Tarybinio artojo“ kolūkio melžėja. Nuo metų pradžios ji primelė po 702 litrus pieno iš kiekvienos karvės. Praeitą mėnesį už aukštus darbo rodiklius kolūkio valdyba ją premijavo.

Tačiau Zosės nepatenkina pasiek tieji laimėjimai. Savo darbo rodiklius ji nuolat kelia. Kada ji sužinojo apie P. Cvirkos vardo kolūkio melžėjos Ramanauskaitės ir Zdanovo vardo kolūkio melžėjos Michailovos isipareigojimus, Zosė nutarė pašekti iniciatorių pavyzdžiu iš savo isipareigojimus viršyti 100 litrų.

— Primelšiu iš kiekvienos karvės po 2300 litrų pieno, — pareiškė ji kolūkio vadovė.

Zofijos sprendimas labai teisingas ir nera abejonės, kad duotajį žodį ji ištešes.

E. Klimavičiūtė *

Kalti ir vadovai

Kiekvieno kaimo kultūros namų, klubo-skaityklos darbuotojo pareiga taip organizuoti savo darbą, kad kolūkiečiai turėtų slygas idomiai ir turiningai praleisti laisvalaikį, plėsti savo politinį akiratį. Kaip gali šie uždaviniai vykdomi?

Nesenai teko pabūvoti P. Cvirkos vardo žemės ūkio artelėje. Išskalbėjome su kolūkiečiais.

— Néra kur mums laisvalaikį praleisti, — sako II laukininkystės brigados narai.

— O klubas-skaitykla? — paklausėme.

— Tai kad ten nieko jdomaus nėra.

Dar kurį laiką pašnekėjė su žemdirbiais, patraukėme Romancų link. Romancuose jau iš tolo pastebėjome namą su iškaba, skelbiančia, jog čia klubas-skaitykla. Jeiname į vidų. Į akis krinta keili nuo laiko pageltę lozunagai, ant stalo į kruvą surversti laikraščiai, kampe kruva šluota pridengtų siuklių.

— Dovanokite... jūs tvarkote, — prabilome traukdamiesi.

— Ne, ne, prašome, čia

jau sutvarkyta, — sustabdė mus klubo-skaityklos vedėja Elena Azarevič.

Iš to, ką mes čia papasakojome, tur būt aišku, kad tokioje „kultūringoje“ įstaigoje tinkamai nepailsesi. Todėl ir nenuostabu, kad vakarais čia būna tuščia. Daugelis kolūkiečių norėtų plačiau susipažinti su Komunistų partijos XXI suvažiavimo medžiaga, septynmečio plano iškeltais uždaviniais. Vienok, šiaiš klausimais klubė-skaitykloje nėra nė vieno plakato, nė vienos diagramos. Pasigenda mačia ir vaizdinį priemonių, kurios rodytu kolūkio ekonomikos augimą, atskirose žemės ūkio šakose pasiekus darbo laimėjimus.

— Taip, su vaizdinėmis priemonėmis pas mus blogai, — prisipažsta klubo-skaityklos vedėja.

O masinis - aiškinamasis darbas kolūkiečių tarpe?

Siuo klausimu taip pat labai mažai nuveikta. Kolūkiečiams nerengiami tematiniai klausimų-atsakymų vakarai. Ziemos metu gyvulininkystės fermoje buvo leidžiami kovos lapeliai, bet dabar jų nera nei fermoje, nei brigadose.

Nepatenkinamai dirba meno saviveiklos ratelis. Jis negausus. Stai šiuo metu jame priskaitoma tik 16 žmonių. Kolūkiečiai dar nemate beveik nė vieno saviveiklininkų pasiromy.

Néra prie klubo-skaityklos sudarytos tarybos, kuri padėtų plačiai vystyti kultūrinių darbų kaimė.

Sie trūkumai nesako, jog klubas-skaitykla dirba gerai. Bet ar vien dr. Azarevičiai kaltė čia tenka rajono kultūros skyriaus bei kultūros namų darbuotojams. Juk nė vienas iš jų nebuvu atsilankę į minėtą kultūrinę įstaigą, nesuteikė jos vedėjai dalykinės paramos, o ji jai labai reikalinga. Stai darbar, ruošiantis rajoniniams festivaliui, reikėtų padėti gerai pasiruošti šiai jauniui šventei.

J. Palionis,
A. Bražulis

Kultūrinio gyvenimo

KRONIKA

Į Niujorką

Nuotr. Šokėjai atlieka lietuvių liaudies šokių „Rugučiai“.

M. Baranauskas (ELTO) nuotr.

Bet kai kuriuos gana svarbius klausimus pagalbinio ūkio kultūros universitetas. I pirmąją paskaitą susirinko apie 100 žmonių. Paskaitas literatūros istorijos, meno, kultūros ir etikos klausimais skaitys miesto mokyklų mokytojai, kultūros darbuotojai, o taip pat lektoriai iš Vilniaus. Užsiėmimai universitete truks dvejus metus. Dauguma universiteto klausytojų yra „Trinycių“ fabriko ir kitų uostamiesčio įmonių darbininkai bei jų šeimų nariai.

H. Maldauskas melioratorius,
V. Daveikis apskaitininkas

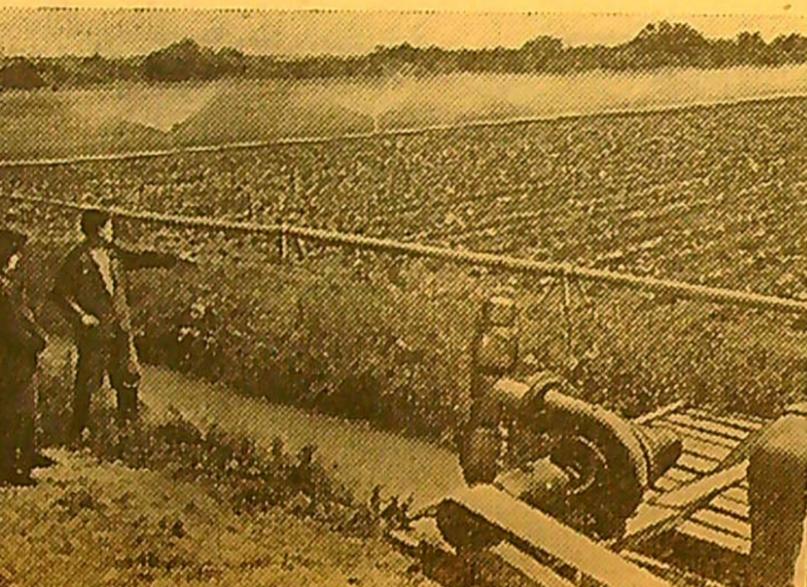
Fabriko kultūros universitetas

Klaipėdos „Trinycių“ medvilnės verpimo fabrike atidarytas kultūros universitetas. I pirmąją paskaitą susirinko apie 100 žmonių. Paskaitas literatūros istorijos, meno, kultūros ir etikos klausimais skaitys miesto mokyklų mokytojai, kultūros darbuotojai, o taip pat lektoriai iš Vilniaus. Užsiėmimai universitete truks dvejus metus. Dauguma universiteto klausytojų yra „Trinycių“ fabriko ir kitų uostamiesčio įmonių darbininkai bei jų šeimų nariai.

Liaudies meno paroda

Sedos rajono kultūros skyrius suorganizavo liaudies meno kūrinių parodą. I parodą kolūkiečiai, moksleiviai ir kultūrinių įstaigų darbuotojai pristatė daug vertingų audinių, medžio dirbinių, paveikslų ir kt. Lankytojų dėmesį patraukė „Lenino kelio“ kolūkio kolūkietės Julijos Batakiėnės išaustos meniškos lovatiesės, staltiesės, takeliai. Gerai lankytojų ivertinimo susilaukė Zemaičių Kalvarijos vidurinės mokyklos moksleivių išaustos tautinės juostelės.

(ELTA).

ČIA NORISI APSILANKYTI

Zarasų vietinio ūkio valdybos pagalbinio ūkio klubo-skaitykloje ir bibliotekoje kiekvieną vakarą girdisi linksmas juokas, pašnekesiai, ginciai. Vieni skaito laikraščius ir žurnalus, kiti žaidžia šachmatais ir šaškėmis, o saviveiklininkams dabar pats karščiausias laikotarpis — netrukus IV rajono jaunimo festivalis.

Pagalbiniame ūkyje du kultūros darbuotojai — klubo-skaityklos vedėja R. Vaitonytė ir bibliotekos vedėjas K. Sinkevičius. Abu jie, žinoma, neturėdami aktyvo, kuriuo galėtų remtis, nieko rimto nenuveiktu. Ir Girsių klubas-skaitykla ir biblioteka nebūtų kaimo kultūros židiniu, nepritrauktu placių kaimo žmonių masių. Tuo R. Vaitonytė ir K. Sinkevičius pasirūpino pirmoje eileje.

Nuolatiniai ir aktyviausiai kultūros darbuotojai — Girsių septynmetės mokyklos mokytojai. Klubo-skaitykloje pagalbinio ūkio darbininkų tarpe dažnai galima sutikti mokytojus E. Rybakovą, L. Eitminavičiūtę, O. Jasiliūnaitę, S. Kunavičių ir kitus. Pašnekesių metu

jie aiškina darbininkams Komunistų partijos XXI suvažiavimo nutarimus, skaito paskaitas, dalyvauja saviveikloje.

Klubo-skaitykla — materialistinės pasaulėžiūros propagandistas. Ne maža nuveikta ir šiam darbo bare. Ne taip jau seniai buvo perskaitytas ciklas paskaitų „Religija ir mokslo“.

Komunistų partijos XXI suvažiavimo nutarimų ir septynmečio plano uždavinijų aiškinimas žmonėms — vienas pagrindinių kultūros darbuotojų uždavinii. Klubo-skaitykloje kabo stendas „Didinga komunizmo statybos programa“. Apsilankės čia žmogus, net be jokių pasakojimų iš kabaničių ant sienų diagramų gali matyti, kaip atrodys Tarybų Lietuva, mūsų rajonas septynmečiye, kokie uždaviniai keliami pagalbinio ūkio darbininkams 1959 metais.

Biblioteka ir klubas-skaitykla dažnai organizuoja literatūrinius vakarus ir knygų aptarimus. Girsių klubo-skaityklos ir bibliotekos darbuotojai neapsiribojā vien paskaitų skaitymo organizavimu, vaizdine ir žodine agitacija. Jie — aktyvūs

Literatūrinius vakaras

Nesenai Romancų bibliotekos taryba suorganizavo literatūrinių vakarų, skirtų lietuvių liaudies rašytojų J. Žemaitės 114 gimimo metinėms paminėti. I Kovališkių pradinės mokyklos patalpas susirinko apie šimtą P. Cvirkos vardo žemės ūkio artelės kolūkiečių. Mokytoja dr. Karpačiūtė susirinkusiems padarė pranešimą apie rašytojos gyvenimą ir kūrybą. Buvo paskaitytos išstraukos iš „Maretos“, „Petro Kurmelio“ bei kitų jos kūrinių.

ir pagalbinio ūkio meninės saviveiklos organizatoriai. Pagalbinio ūkio darbininkai patenkinti dažnais saviveiklos pasiromy. Dabar ruošiamasi IV rajono jaunimo festivaliui. Dainos mėgėjai, vadovaujami mokytojo S. Kunavičiaus, jau turi paruošę festivaliui specialią programą ir sekmingai repetuoja programines dainas. Neatsilieka ir šokėjai, vadovaujami O. Jasiliūnaitės.

Kaip karvės ožkomis tapo

Prieš mus rajono vykdomojo komiteto plano komisiros žinios apie pieno priemelžimą rajono kolūkiuose 1959 m. birželio 10 d. Grafo „Primelžta pieno iš vienos karvės“, į akis krinta vienas labai mažas skaičius: tik 4,7 litro. Tieki pieno šiuo pieningiausiu laikotarpiu duoda karvės J. Zemaitės vardo kolūkyje. „Juk tai ožkos, o ne karvės“, — nusiuoks, gal būt, ne viena melžėja. Bet minėto kolūko melžėjoms šis juokas pro ašaras.

Daugelis iš skaitytojų, tur būt, prisimena, kad lygiai prieš dvejus metus J. Zemaitės vardo kolūkis garsėjo pieningiausiomis rajone karvėmis. 1957 m. birželio mėnesį iš kiekvienos karvės per dieną buvo priemelžiamas po 13 litrų pieno.

Pateiksite dar keletą skaičių palyginimui. 1957 metais per 5 mėnesius artelei iš kiekvienos karvės buvo primelžta po 763 kg pieno, o šiemet per tą patį laikotarpį tik 498 kg. Trys priešais artelės melžėjos per 5 mén. tada primelžė po 920—960 litrų pieno, šiemet tik po 566—513 litrų.

Taigi prieš dvejus metus turėjo kolūkis karvės, kurios šiandien ožkomis tapo. Ne pagalvok, skaitytojau, kad šiame kolūkyje nepieningos karvės. Pinigas turi dvi pusės. Taigi, iš vienos pusės faktai rodo, kad artelėje iš 74 karvių primelžiamas per dieną tik 350 litrų pieno. Išeina, kad kiekviena karvė duoda tik po 4,7 litro. Kiti faktai rodo, kad šiame kolūkyje melžiamas tik 25 karvės. O likios dar neapsiveršiavusios. 5 karvės gėdžios.

Iki birželio mėnesio neapsiveršiavusios karvės — tai didelis apsileidimas kolūkiečio Mykolo Suškos, kuris eina dirbtinių gyvulių apséklėlinimo techniko pareigas.

* * *
I „GARBINGO DARBO“ kol. valdybos kontorą įėjo gerai nuaugęs vaikinas. Iš atvykėlio laikysenos jo nepažystančiam galima buvo pagalvoti, jog atvyko nevykės viršininkėlis — taip jau į viską žiūrėjo iš aukšto, net nepasisveikino, nepatenkintu, bėglio žvilgsniu permetė kambarį. Jo išorė tarisi kalbėjo: „Kur jums su manim susilyginti?“.

— Man pirminko, — reikalaujančiu tonu pasakė jis sėdintiems saskaitininkams.

— Kabinete.

Palikęs saskaitininkus, mandras vyras paskuko į pirminkės Vasiljevos kabinetą, palydėtas pašaiptu kolūkio kontoros darbuotoju žvilgsniu.

— Man reikalingas pažymėjimas, jog aš pas jus nedirbu, — pareikalavo vyrukas iš kolūkio pirminkės.

Kolūkio valdyba, įdiegdamas priešakinį bandos gerinimo būdą, nutarė pernai apséklinti visas karves bei telyčias tik dirbtiniu būdu. Tuo reikalu pasiuntė Sušką į kursus ir pavasarį patikėjo jam atsakingą darbą. Pernai Suškai reikėjo apséklinti dirbtiniu būdu 79 vi suomenines karves ir 24 telyčias. Šis žmogus pažiūrėjo į svarbū darbą pro pirštus. Jis per metus apséklino tik 18 karvių, o ataskaitoje pažymėjo 57. Pasiliko neapséklintos visos telyčios, kurios šiemet jau turi po 3—4 metus.

Taip, daug kaltas dėl to Suška. Bet negalima nuimti kaltės nuo kolūkio vadovų, kurie nekontroliavo techniko darbo. O Suškos abejingumu jam patikėtoms pareigoms skundėsi melžėjos, matė tai ir patys kolūkio valdybos nariai. Susigriebėjie, bet jau vėlai, tik rudenį, ir nuėjo lengvesniu keliu — sukergė karves natūraliuoju būdu, panaudojant jaučius.

Pernai Suška sužlugdė atsakingą darbą, o kolūkio valdyba atitinkamų išvadų nepadarė: miňetas technikas čiūna tas pačias pareigas ir šiemet. Suška koks buvo apsileidęs, tokiu ir pasiliko. Stai faktas. Birželio 9 dieną jam buvo duotas nurodymas nedelsiant atvykti pas ruojančias karves. Bet Suška nei tą, nei sekancią dieną nepasirodė. Karvės pasiliko neapséklintos. Suška pasiteisinimų neieško kišenėje, jų jam nestinga: „Buvaus malūne... Reikalų turėjau nueiti pas kaimyną, nuvykti į Zarasus“ ir pan.

Technikas neturi teisės spermos gabenti į lauką prie bandos, kadangi ji, saulės spinduliu paveikta, žūva. O Suška to nepaiso, jis, neva melžėjų reikalauamas, nešė spermą prie bandos.

* * *
— O kodėl jums nepasilikti pas mus kolūkį?
— Aš baigės devynias klasės. Argi atsiras pas jūs dėl manės toks darbas? O agitacija man nereikalinga. Pats galiu būti agitatoriumi. Pažymėjimas man reikalingas.

— Rašykit pareiškimą, svarstysime. Kaip kolūkiečiai nuspres.

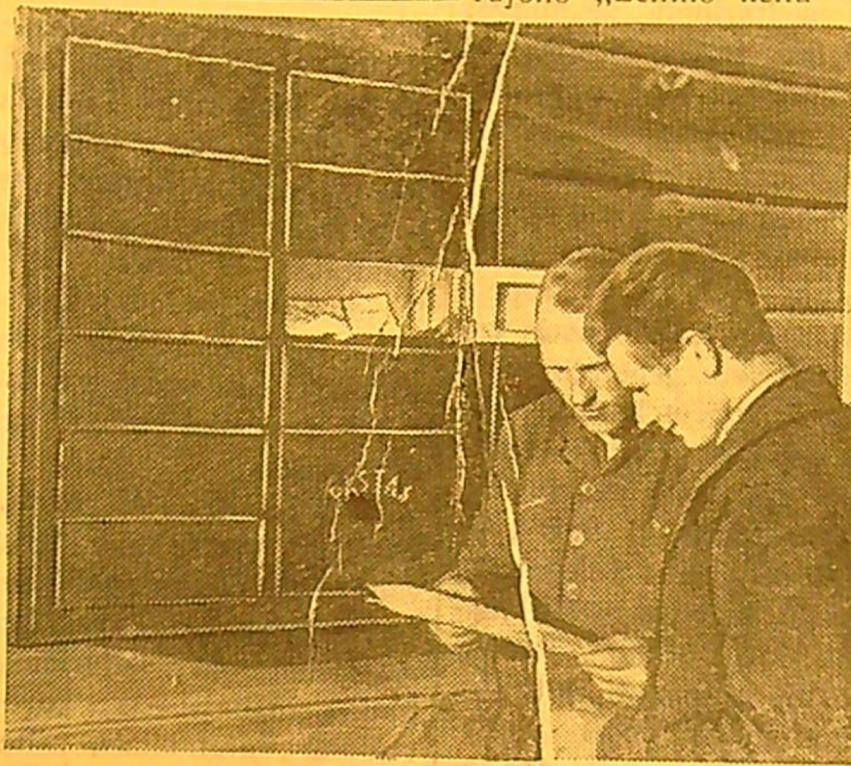
— Kolūkiečiai? — vaikino mandrumas tarsi išdulkėjo, bet jis tuoju vėl atsigavo, išraudo. — Juokiate? Apsieisiu be jūsų pažymėjimo! Kepurės prieš jūs nekilnojus! — ir trinktelėjęs durimis išėjo.

Kas gi per vienas šitas mandruolis? Tai Aleksandras Nočiovko.

Iki tarnybos Tarybinėje Armijoje jis mokėsi Turmanto vidurinėje mokykloje. Praeitų metų rudenį

J. Žemaitės vardo kolūkyje kritiška padėtis su karvių bandos apséklėlinimu. I tai neturi abejingai žiūrėti ir kolūkio vadovai, o taip pat ir rajono veislino darbo ir dirbtinių gyvulių apséklėlinimo stoties darbuotojai. Reikia imtis neatidėliotinų priemonių apsileidimui likviduoti.

V. Šakalys

PALENGVINKIME KOLŪKIO LAIŠKININKŲ DARBA

— O ne jaugi jis toks ūkyje, mes susitikome su meroja daugiau kaip 500 sunkus? — nustebi kai kolūkio laiškanešiu Steponu laikraščiu ir žurnalui. Ką gi, Darandovu. Isikalbėjome ir likusius tenka išnešioti ant išsitikinome, kad jo, o tuo rytuoju, o žmonės jau nepačiu ir tūkstančių kitų respublikos kolūkinijų laiškanešių darbas anaipol ne toks lengvas, kaip atrodo iš pirmo žvilgsnio. Kiekvienu dieną Darandovas skuba į tolokai esančius Svedasus pasiūmti pašto. Po to grįžta į kolūkį ir pradeda savo iprastinę kelionę į kiemo į kiemą. Pamažu lengvėja krepšis, bet taip pat nepastebimai bėga ir valandos. Ziūrėk, jau vakaras, o laikraščių dar negavo pora šimtų prenumeratorių. Juk kolūkiečiai prenu-

Besilankydami Anykščių rajono „Lenino keliu“ ko-

Nu o traukoje: Anykščių rajono „Lenino keliu“ kolūkio traktorininkas Gasparas Jasaitis ir kolūkio šoferis Algimantas Bartuška pasiūma laikraščius iš abonentinės dėžės.
Z. Serapino tekstas ir nuotr. (ELTA).

ir prašymams nagrinėti ir tikrinti. Pagaliau kolūkiečiai, pasipiktinę, jog jis nedalyvauja kolūkinėje gamyboje ir tik svarų vandens drumbčia, pašalino Miškinienę iš kolūkio.

Mato Elena — negerai be kolūkio: pasodybinį sklypą apkirpo, karvės ganyti nėra kur. Vėl ji prašytis į kolūkį, aukso kalnus žadėti. Ir dirbsianti, ir daugiau taip nesielgsianti. Antrą kartą patikėjo kolūkiečiai Miškinienė. Elena ir vėl džiūgauja, traukia seną dainą. Vėl ji šalinama į kolūkio.

Dabar jau dveji metai, kaip Elena ne kolūkietė. Praeitais metais karvei ganyti prie globstį suteikė kaimyninis „Raudonojo Spaldo“ kolūkis. Siais metais ji kreipėsi į A. Puškino vardo kolūkį išskirti jai ganyklą, už kurią užmokėsianti. Teisingai pasielgė kolūkio valdyba, atmesdama jos pareiškimą. Juokiasi iš kolūkiečių, nepatinka sąžinigai dirbti, tai nešinkis iš kolūkio devyniais vėjais. Neprapuls kolūkis be tokijų kaij Miškinienė.

Tačiau Miškinienė nenusiminė. Ji kuo ramiausiai gavė savo gyvulius antros kartos laukus ir šaipo-brigado kvailiai dirba, si. Girdi, o aš ir neugražiau lenkia, tau už jūs dirbdama neblogi, tu kai gyvenu. Padarykit m.

Mato Elenos Miškinienės sauvaliavimą ir antros laukininkystės brigados brigadininkas J. Cizikas, žino kolūkio valdybą. O kolūkiečiai piktinasi Miškinienės patyčiomis ir darbais. Nejaugi negalima rasti prie monių sudrausti jai, kuri tiek metų gadina antros brigados kolūkiečių nuotaiką. Juk tai nelyginant usnis, kuri nieko naudingo neduoda, o tik ima sau.

J. Baltušis

U S N I S

ne! — šaukė ji ant viso kaimo.

Ir tikrai Miškinienė padarė taip, kaip geidė jos kaprizinga širdis. Išarė pasėtus kolūkinius miežius ir pasisodino savo bulves. Dėl to ji buvo patraukta teismo atsakomybėn ir nuabusta.

— Mano, išsigandau! Ne pažista dar Miškinienės, tai pažins, — akiplėšiškai tvirtino Miškinienė kiekvienam sutiktam.

Liedama pyktį ant kolūkio, ji émė ganyti savo karvę ten, kur jai patinka, nežiūrėdama, ar čia silos skirtos kultūros, ar pieva. Kolūkio valdyba ir brigadiūninkas kelis kartus perspėjo ją už tai. Bet Miškinienė patiko, jog žmonės gada įtėjimą nervus ir ji nesilieša dariusi savo. Galiausiai karta jos karvę buvo surasta besigananti silosinėse kultose, paimta ir pastatyta į kai kolūkio karvių, o jai patinka, kad karvę galėsianti pasiūlti tik tada, kada sumokėsianti už padarytą žalą.

— Mane, moterj, tiksiai džia? — pakélé ji triukšmą, atbėgusi į kolūkio valdybą. — Suprantat, karvę man sugadint! Tyčia!.. Teismanu duodu! — Ir padavė skundą teismui.

Zinoma, Miškinienė nieko nelaimėjo, tik tiek žmonių be reikalo atitraukė nuo darbo. Už padarytą žalą jai vis dėlto teko sumokėti. Teismas išteisino kolūkio valdybą: jos karvei, pasirodo, nieko nebuvvo atsiskė. Tačiau Miškinienė nerorėjo pasiroti nugalėta. Ji émė rašyti skundus ir prašymus įvairioms organizacijoms į Vilnių, net ir į Maskvą. Vėl buvo atitraukiami žmonės jos skundams

„Man tik švaraus darbo...“

grįžo iš armijos, bet kolūkyje nesirodė. Ir štai beveik jau pusē metų, kai jis gyvena pas motiną „Garbingo darbo“ kolūkyje nieko neveikdamas. Sveikatos jis turi kaip ir kiekvienas žmogus. Tik, va, viena bėda: darbo Aleksandras nemégsta.

— Kitą kartą Nočiovko vėl pasirodė kolūkio valdybos kontoroje.

— Sutinku dirbti kolūkyje, jei, pavyzdžiu, duosit man sandelininko, saskaitininko, na, nors apskaitininko arba kitą švarų darbą, — pareiškė jis kolūkio pirmininkė Vasiljevai.

— To prižadėt negaliu, — atsakė pirmininkė. — Padirbėk laukininkystėje arba fermoje. Jei matysim, kad galima jums patikėti, žinoma, darbo rasis. Pagaliau vaikinas priėmė

A. Surikovas

Nešlovingos suaktuvės

Dalyvauti vadinamajame „Atlanto kongrese“, kuris sušauktas dešimtuju Siurės Atlanto sąjungos (NATO) įkūrimo metinių proga, i Londoną suvažiavo dabartiniai ir buvę šalių — šio karinio bloko dalyvių ministrai, parlamentų deputatai, generalai, pramonės sluoksniai ir spaudos atstovai. Iš viso — daugiau kaip 650 delegatų. Jie susirinko, kaip buvo oficialiai pareikšta, susumuoti NATO dešimties metų veiklos rezultatus ir paruošti pagrindinių šios agresyvios organizacijos politikos principų ateinančiam dešimtmeciumi.

Kokie gi tai rezultatai?
— Labai liūdnai.

Kai prieš dešimt metų buvo steigama Siurės Atlanto sąjunga, jos organizatoriai, visų pirma valdantieji JAV sluoksniai, teigė, kad šis blokas užtikrins jų politinę ir ekonominę vienybę, padidins jų autoritetą ir įtaką kitoms valstybėms. Bet iš tikrujų išėjo kaip tik priešingai, nes NATO nuo pat pirmųjų savo gyvavimo dienų tapo agresyviausių jėgų įrankiu. Pakto dalyviai buvo įtraukti į nežabotas ginklavimosi varžyas. Jiems buvo priimsta avantiūristinė „balansavimo ties karo slenksčiu“ politika. Jų teritorijose įrengtos karinės bazės, ir jie tuo pačiu tapo taikiniu tuo atveju, jeigu būtų surastytas karas prieš socialistines šalis. Siurės Atlanto bloko veiksmai paastrino santiukius tarp taučių. Jie ne tik nesustiprino, bet pākarto valstybių — NATO narių saugumą. Pavyzdžiu, argi neaišku, kad Italijos vyriausybės sutikimas įrengti Amerikos raket-

tines bazes Italijos teritorijoje kelia didžiulį pavojų galia.

Visos NATO praėjusio dešimtmecio veiklos pagrindą sudarė beprotiška politi-

Tarpautinė apžvalga

ka „iš jėgos pozicijos“, t. y. siekimas, remiantis jėga, diktuoti savo valią Tarybų Sąjungai ir kitoms socialistinės stovyklos šalims. Bet tokia politika socialistinių šalių atžvilgiu nuo pat pradžių buvo pasmerkta sužlugti. Tuo labiau ji nepagrinda dabar.

Atsakydamas šiomis diejomis į Vengrijos spaudos atstovų klausimus, draugas N. Chruščiovas pareiškė: „Dabar taikos jėgas labai išaugo, jos tapo dar galingesnės ir gali duoti atkirtį imperialistiniams agresoriams. Aš turiu galvoje visų pirma socialistinės stovyklos šalis, kurios atkalliai kovoja už taiką... Realius politikai turi suprasti, kad dabartinėmis sąlygomis užpuolimas prieš socialistines šalis pasibaigtą visiška kapitalistinio paulio katastrofa“.

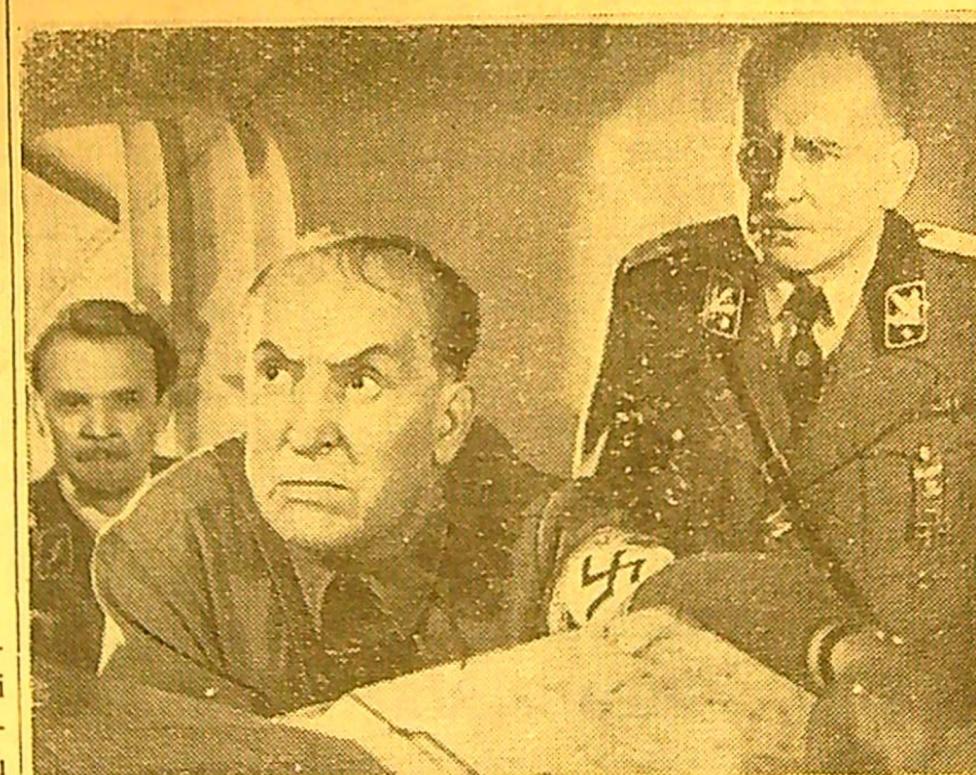
Taip pat ir Vakaruose vis dažniau pripažįstama, kad „jėgos politika“ socialistinės stovyklos atžvilgiu neturi perspektyvų. Anglijos parlamento narys Denis Hilius pareiškė „Atlanto kongreso“ išvakarėse laikraštyje „Observer“, kad reikia ryžtingai peržiūrėti politinius ir karinius NATO pagrindus. NATO vadovai, pabrėžė Hilius, turi visiškai atsižvelgti į tokį veiksnį, kaip padidėjusi Tarybų Sa-

Birželio 6 d. paskelbtame TASS-o pareiškime, atskleidusime agresyvią NATO esmę, pabrėžiama: Jeigu „Atlanto kongresas“ „bent nedideliu mastu padės sudaryti pasitikėjimo ir savytarpio supratimo aplinką, kuri reikalinga tiek užsienio reikalų ministru Zenovos pasitarimui sėkmagingai užbaigti, tiek ir būsimajam viršinių pasitarimui, pasaulio tautos pasakys, kad jis atliko naudingą darbą“.

Tačiau pagrindinių NATO vadeivų, ypač NATO ginkluotų pajėgų Europoje vyriausiojo kariuomenės vado Amerikos generolo Nortedo ir NATO karinių jūros pajėgų Atlanto vandenyne vyriausiojo vado admiralo Raito kalbos „Atlanto kongreso“ delegatams parodė, kad jie nenori mažinti tarptautinio įtempimo. Jie ragino stiprinti atomio ginklavimosi varžybas ir toliau varyti „šaltąjį karą“. Bet dabar tokie raginimai kelia tautų protestą. Tautoms iki gyvo kaulo igriso „šaltasis karas“, jos nori taikos ir telkia savo jėgas taikai ginti.

L. Velickėnas

ŠIANDIEN Zarasų kino teatre

Troleibusas-milžinas Maskvos gatvėse

Maskvos gatvėse pasirodė milžiniškas troleibusas. Sioje neįprastoje mašinėje telpa daugiau kaip 200 keleivių. Ji pagaminta vienoje iš Maskvos gamyklyų.

„Prie sustojimo netoli metro privažiuoja troleibusas-milžinas. Vairuotojas Viktoras Selezniovas paspaudžia mygtuką, ir išsyk atsidaro vienos 7 mašinos durys. Keleiviai pradeda lipti į troleibusą.“

Reikia tikėtis, kad greitai ir visų kitų kolūkių pirmininkai pasirūpins įsirengti grupines abonentines dėžes. Tuo pačiu palengvėsi laikanešių darbas ir kolūkiečiai gaus tos pačios dienos spaudą, — pasakė dr. Chaleckas.

(ELTA)

Tai įdomu žinoti

ŠACHMATU MĖGEJAMS

KADA BUVO PRADĒTA ŽAISTI ŠACHMATAIS?

Šį klausimą daugelį dešimtmeciu nagrinėjo istorikai, orientalistai ir archeologai.

Sachmatus išrasti negalėjo vienas žmogus. Jų vystymosi istorija liudija, kad geniali šachmatų žaidimo kvadratinėje 64 langelių lentoje idėja ir forma yra kolektyvios liaudies kūrybos rezultatas. Iš karto į kartą įdomus „išminčių žaidimas“, kaip senovėje buvo tūkstantis metų. Archeologiniai profesoriai Arciuchovskio ekspedicijos kasiųjimai ir rastos šachmatų figūrėlės senajame Novgorode liudija, kad šachmatai pateko, matyt, iš Kaukazo tautų, kuriose šis žaidimas žinomas jau daugiau kaip žaidimas“.

Indijoje (IV-V a. a.) šachmatų prototipas buvo vadinama „čiaturanga“ („keturių rūšys“), tai yra, kai rūmenė su keturiomis ginklų rūšimis: su kovos vežimais, drambliais, raiteliais ir pėstininkais. Zaidėtais laikais dviese, o kartais ir keturiese.

VI šimtmetyje šachmatus vadinio „šatrangu“. Is Indijos jie perejo į Kiniją ir net Indoneziją. Vėliau jie pateko pas arabų tautas (pavadinti šatrandžiu), o iš čia pasiekė Vakarų Europos šalis, visų pirma Ispaniją.

Maždaug VIII-IX a. a. „šaträndžias“ atkeliao į Vidurinę Aziją, į dabartinę Tarybų Sąjungos teritoriją. XV šimtmetyje pas ižymųjį uzbekų rašytoją Ališerą Nauroj tarnavo Fasichutdinas-Sagibas. Jis buvo pagarsėjęs šachmatų meistras.

I Kijevo Rusią šachmatai pateko, matyt, iš Kaukazo tautų, kuriose šis žaidimas žinomas jau daugiau kaip žaidimas“.

Indijoje (IV-V a. a.) šachmatų prototipas buvo vadinama „čiaturanga“ („keturių rūšys“), tai yra, kai rūmenė su keturiomis ginklų rūšimis: su kovos vežimais, drambliais, raiteliais ir pėstininkais. Zaidėtais laikais dviese, o kartais ir keturiese.

VI šimtmetyje šachmatus vadinio „šatrangu“. Is Indijos jie perejo į Kiniją ir net Indoneziją. Vėliau jie pateko pas arabų tautas (pavadinti šatrandžiu), o iš čia pasiekė Vakarų Europos šalis, visų pirma Ispaniją.

KIEK GALIMA SUKURTI ZAIĐIMO POZICIJŲ?

Jau po pirmojo abiejų priešinkų įjimo šachmatų lentoje gali atsirasti 400 ivairių padėcių, o po antrojo baltųjų ir juodųjų įjimo — 160 tūkstančių pozicijų?

O kiek jų bus toliau? Net fenomenas — matematikas negali jų apskaičiuoti iki galo. Zinoma tikta, kad po dešimties įjimų galimų pozicijų skaičius astronominis — 165 518 829 100 544 000 000 000 000! O juk partija vidutiniškai turi 40 įjimų. Ir vis dėl to šiuolaikinė šachmatų teorija pateikia metodus, kaip rasti geriausius žaidimo kelius neapskaičiuojant visų jo variantų.

Be to, prityrės šachmatininkas žaidžia ne tikta analitinio skaičiavimo metodu, bet ir naudodamas

vadinamą „taktiškąjį elementą“. Atsižvelgiant į kūrybines žaidimo savybes ir stilių, abiejų šachmatininkų charakterį ir ištvermę kritiniais, labiausiai įtemptais Rovos momentais, o šiu aplinkybių negali numatyti jokie matematiniai apskaičiavimai.

(TASS-ELTA).
—□—

141 metų kolūkietis — kaimo šaudymo čempionas

LENINGORIS (Pietų Osetijos ekonominė sritys). Leningorio rajono Cinagario kaimo gyvena Mito Chubulovas. Jam sukako 141 metai. Jis yra seivikas, žvalus, dalyvauja kolūkio gyvenime.

Mito Chubulovas dažnai susitinka su jaunimu, pasaiko jam apie prieiti. Seniausias kaimo gyventojas dalyvavo komajūmo organizacijos surengtoje šaudymo iš mažo kalibro šautuvo varžybose.

„Belorusfilmo“ kino studijos gamyba, 1958 m.

Kadras iš kino filmo „Laikrodis sustojo vidurnaktį“.

Augalas vaikščioja

Peru dykumose auga keistas kaktusas, vadinamas „andante“ (žingsniuojančias). Vietoj šaknų jis turi ataugas, nusėtas aštriais dygliais. Vėjai pa-

pūtus, kaktusas rieda žeme, nukeliaudamas didelius atstumus. Drėgmė ir maisto medžiagias šis augalas ima ne iš žemės, bet iš oro.

Už redaktorių L. VAITKUNIENĘ

RAJONO GYVENTOJŲ DĒMESIUI

Birželio mėnesio 22–26 dienomis Zarasuose rengiamo kovos prieš vėžį savaitė. Siomis dienomis poliklinikoje nuo 11 iki 12 valandos bus atliekamas profilaktinis apžiūrėjimas vėžiui išaiškinti, dalyvaujant atvykusiams iš Vilniaus gydytojams onkologams.

PILIEČIAI, ANKSTYVOJE STADIOJE IŠAIŠKINTAS VĖŽYS ISGYDOMAS. Visus piliečius, vyresnius kaip 30 metų, prašome minėtomis dienomis ateiti pasitikrinti.

ZARASŲ RAJONO VYR. GYDYTOJAS

Palengvinkime kolūkio laiškininkų darbą

(Atkelta iš 3 psl.).
užrašytos prenumeratorių lekas papasakojo, kad ši tokias dėžes gali pamatyti daugelyje broliškųjų Latvijos ir Estijos respublikų kolūkių, ir visur Jos save pilnai pateisino. Lietuvos TSR Ryšių ministerija perėmė vertingą kaimynų patyrimą, pagamino tokias dėžių brėžinius ir išsiuntinėjo mūsų respublikos rajono ryšių kontoroms, kur kolūkiai juos visuomet gali gauti. Anykščių rajono „Lenino“ kolūkio pavyzdžiu jų pasekė nemaža Siuliu, Panevėžio, Telšių rajonų kolūkių.

Siemet „Lenino“ keliu“ kolūkyje kabės jau 10 tokius dėžių, ir jos aptarnauja pusę visų prenumeratorių.
Grįžę į Vilnių, mes kreipėmės į Lietuvos TSR Ryšių ministerijos bendroios eksploatacijos valdybos v. r. šininko pavaduotoją Joną Chalecką, prašydami pasakyti savo nuomonę apie „Lenino“ keliu“ kolūkyje įvestą naujovę. Drg. Chaleckas

greitai ir visų kitų kolūkių pirmininkai pasirūpins įsirengti grupines abonentines dėžes. Tuo pačiu palengvėsi laiškanešių darbas ir kolūkiečiai gaus tos pačios dienos spaudą, — pasakė dr. Chaleckas.

Reikia tikėtis, kad greitai ir visų kitų kolūkių

pirmininkai pasirūpins įsirengti grupines abonentines dėžes. Tuo pačiu palengvėsi laiškanešių darbas ir kolūkiečiai gaus tos pačios dienos spaudą, — pasakė dr. Chaleckas.